

stemet; han søgte at bevise dette derved, at ved Garantistystemet maatte der betales fulde 4 pCt., altsaa 320,000 Rb., og under denne Forudsætning vilde der aarlig spares 80,000 Rb. i 25 Aar; men han erindrer ikke, at naar disse 25 Aar ere forløbne, vil ogsaa Tilskudet være forbi, men i det modsatte Tilfælde beholde vi de 6 Millioner hvilende paa os. Han vil indvende derimod, at det er hans Overbeviisning, at Jernbanen vil give Overskud; ja vel, siger jeg, derom vil jeg ikke strides, kun maa han indrømme mig, at i saa Fald er hans Udgangspunkt urigtigt; thi der vil da ikke bespares 80,000 Rb. aarlig ved Obligationsstystemet. Jeg troer i det Hele taget, at man maa gjøre sig klart, at hvad enten det ene eller andet Betalingsmiddel vælges, saa vil man i alt Væsentligt komme til at betale lige dyrt; noget ganske Andet er det, at man af særlige Grunde maaskee kan ønske at foretrække det ene Betalingsmiddel frem for det andet, fordi det efter Dieblikkets eller en formodet Fremtids Forhold condenerer bedre, og jeg skal gjerne indgaae paa Obligationsstystemet, om ikke af anden Grund, saa fordi det indeholder mindre Usikkerhed.

Jessen: Jeg erkjender ganske vist, at naar en Forhandling har været paa 3die Dag, saa er der en vis Forpligtelse til ikke at tage Ordet, uden at komme med noget Nyt eller dog særdeles Oplysende under Discussionen; men jeg beklager, at jeg er foranlediget til at tage Ordet uden magtske at kunne fyldestgjøre denne Forpligtelse. Da jeg nemlig sidst havde Ordet, var der ikke fremkommet endel af de Grindringer mod Lovudkastet, som senere ere fremkomne og som jeg ikke har troet at kunne lade ubesvarede, ligesom der ogsaa i den Discussion der havde fundet Sted, førend jeg forrige Gang havde Ordet, ligesaa lidt som i Udvalgets Betænkning var fremsat nogen bestemt Indvending imod at antage det oprindelige Regjeringsudkast, men derimod stillet to selvstændige Lovforslag. Jeg havde derfor ikke dengang den Anledning som nu til at udtale mig over Regjeringens Udcast, ligesom den høitærede Indenrigsminister, da jeg sidst talte, ikke havde holdt sit Foredrag, til hvilket jeg ligeledes troer at burde knytte et Par Bemærk-

ninger. Det blev af den høitærede Minister i Slutningen af hans Foredrag udtalt, at det var mindre risikabelt for Staten, at indgaae paa en Rentegaranti, end paadrage Staten en uopsigelig Statsgjæld. Da den forrige Regjeringens Udcast hviler paa den aldeles modsatte Betragtning, troer jeg dog ikke at burde undlade at modsig det. Jeg erkjender ganske vist, at ogsaa i finantiel Henseende er den høitærede Indenrigsminister en saa anerkjendt Capacitet, at jeg ikke stolende paa min egen Overbeviisning, vilde vove at modsig denne hans Betragtning, hvis den ikke stærk og, som det forekommer mig, slaaende var modtaget af andre finantielle Autoriteter, og den ligeledes synes at være modtaget af Erfaringens Vidnesbyrd. Det er dog formeentlig klart, at naar man ved at anvende Betaling for et Jernbaneanlæg til en Pris af 8 Millioner med Obligationer istedetfor at betale med garanterede Actier, kan bespare en Million, og man forpagter Banen bort i 50 Aar, saa vil Renten af den besvarede Million i dette Tidrum amortisere den hele Anlægscapital, og man vil altsaa ved Udløbet af dette Tidrum, i alle Banen uden at have svækket Statens Capitalevne paa nogen Maade. Der er i Motiverne anført de forskjellige Hensyn, der have ledet den tidligere Regjering til bestemt at være af den Formening, at en Rentegaranti er et langt mindre gunstigt Betalingsmiddel end Obligationer. Naar Banen betales med Obligationer, spares der kun Rente af den til selve Anlægget fornødne Capital, medens man derimod ved Garantistystemet ikke alene svarer Rente af Anlægscapitalen, men tillige af den Sum, som de garanterede Actier ere under pari. Ligeledes vil hele Statens aarlige Tilskud blive ikke ubetydeligt mindre. Jeg har vel under den tidligere Discussion ved første Behandling hørt, at der er fremsat Tvivl om Rigtigheden heraf, men ved at gjennelese, hvad der derimod i Rigsdagstidenden er anført, har jeg ikke kunnet overbevise mig om, at denne Tvivl paa nogen Maade er begrundet. Det er i Motiverne paablikt, at med en Anlægscapital pr. Mill af 300,000 Rb. uden Driftsmateriel og med en Bruttoindtægt af 20,000 Rb. pr. Mill og en Forpagtningssgift af 25 pCt. deraf, vil der tilfalde Staten 5000 Rb.,